

Spis treści

Wykaz wybranych skrótów	11
Wstęp	13
Rozdział 1	
Założenia teoretyczne i metodologiczne. Model badawczy	27
1.1. Tło teoretyczne	27
1.2. Procesy decyzyjne w polityce	31
1.3. Socjotechnika. Katalog metod działania politycznego	39
1.4. Prawo jako socjotechnika. Model racjonalnego tworzenia prawa	42
1.5. Ideologia – polityka – prawo. Model badawczy	56
1.6. Działalność komunistów polskich w świetle zaproponowanego modelu badawczego	64
1.7. Hipotezy i pytania badawcze	68
Rozdział 2	
Myśl polityczna komunistów polskich	72
2.1. Komuniści polscy. Proces kształtowania obozu politycznego	72
2.1.1. Ruch komunistyczny na tle wydarzeń politycznych przed 22 lipca 1944 r.	72
2.1.2. Kierownictwo komunistów polskich – szkic portretu zbiorowego	97
2.2. Myśl polityczna komunistów polskich. Podstawy teoretyczne preparacji działań politycznych i prawnych lat 1944–1947	105
2.2.1. Sowiecki system–świat	105
2.2.2. Geneza kanonu ideologii komunistycznej lat 40. XX w.	109
2.2.3. Materializm dialektyczny	116
2.2.4. Materializm historyczny	120
2.2.5. Człowiek i jego miejsce w świecie	125
2.2.6. Partia i polityka	131
2.2.7. Budownictwo socjalistyczne	137
2.2.8. Prawo według marksizmu-leninizmu	141
2.3. Proces kształtowania programu komunistów polskich	152
2.3.1. Okoliczności inicjujące preparację działań politycznych komunistów ...	152
2.3.2. Propozycje dotyczące wizji Polski na tle działań politycznych w 1943 r. ...	161

2.3.3. Wizja Polski komunistów w pierwszej połowie 1944 r.	192
2.3.4. Elementy programu przemian ustrojowych na drodze ku Polsce Ludowej	197
2.4. Manifest PKWN	212
2.5. Ustrój i prawo państwa demokracji ludowej – zarys koncepcji teoretycznej	219
2.5.1. Ustrój demokracji ludowej	219
2.5.2. Prawo w państwie demokracji ludowej	236

Rozdział 3

Pierwszy etap. Prawodawstwo w okresie od 22 lipca do 31 grudnia 1944 r.	250
3.1. Kontekst społeczno-polityczny działań prawodawczych	250
3.2. Ustrój polityczny	259
3.3. Administracja i aparat państwa	268
3.4. Bezpieczeństwo publiczne	277
3.5. Rozrachunki z przeszłością	286
3.6. System gospodarczy	290
3.6.1. Rolnictwo	290
3.6.2. Obrót gospodarczy i handel	295
3.6.3. Mieszkalnictwo	297
3.7. Społeczeństwo	299
3.7.1. System ubezpieczeń społecznych i ochrona zdrowia	299
3.7.2. Wychowanie i edukacja	301
3.7.3. Kultura	301
3.7.4. Przygotowanie do wprowadzenia planowości w systemie społeczno-gospodarczym	303
3.8. Wymiar sprawiedliwości i podstawowe gałęzie prawa	304
3.9. Priorytety legislacyjne pierwszego etapu	311

Rozdział 4

Drugi etap. Prawodawstwo w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 1945 r.	317
4.1. Kontekst społeczno-polityczny działań prawodawczych	317
4.2. Ustrój polityczny	333
4.3. Administracja i aparat państwa	334
4.4. Bezpieczeństwo publiczne	337
4.5. Rozrachunki z przeszłością	339
4.6. System gospodarczy	345
4.6.1. Podstawy instytucjonalne i organizacyjne systemu gospodarczego	345

4.6.2. Rolnictwo	346
4.6.3. Przemysł, produkcja, usługi	351
4.6.4. Odbudowa Warszawy	352
4.6.5. Obrót gospodarczy i handel	354
4.6.6. Organizacja pracy	354
4.7. Społeczeństwo	358
4.7.1. System ubezpieczeń społecznych i ochrona zdrowia	358
4.7.2. Wychowanie i edukacja	359
4.7.3. Kultura	360
4.8. Wymiar sprawiedliwości i podstawowe gałęzie prawa	361
4.9. Finanse publiczne i system podatkowy	363
4.10. Stosunki międzynarodowe	368
4.11. Priorytety legislacyjne drugiego etapu	368

Rozdział 5

Trzeci etap. Prawodawstwo w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 1945 r. 373

5.1. Kontekst społeczno-polityczny działań prawodawczych	373
5.2. Ustrój polityczny	393
5.3. Administracja i aparat państwa	394
5.4. Bezpieczeństwo publiczne	397
5.5. Rozrachunki z przeszłością	406
5.6. System gospodarczy	410
5.6.1. Podstawy instytucjonalne i organizacyjne systemu gospodarczego	410
5.6.2. Rolnictwo	411
5.6.3. Przemysł, produkcja, usługi	413
5.6.4. Odbudowa Warszawy	417
5.6.5. Obrót gospodarczy i handel	419
5.6.6. Spółdzielczość	421
5.6.7. Organizacja pracy	421
5.7. Społeczeństwo	424
5.7.1. System ubezpieczeń społecznych i ochrona zdrowia	424
5.7.2. Wychowanie i edukacja	427
5.7.3. Kultura	429
5.8. Wymiar sprawiedliwości i podstawowe gałęzie prawa	432
5.9. Finanse publiczne i system podatkowy	456
5.10. Stosunki międzynarodowe	458
5.11. Priorytety legislacyjne trzeciego etapu	460

Rozdział 6

Czwarty etap. Prawodawstwo w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 1946 r.	466
6.1. Kontekst społeczno-polityczny działań prawodawczych	466
6.2. Ustrój polityczny	485
6.3. Administracja i aparat państwa	490
6.4. Bezpieczeństwo publiczne	493
6.5. Rozrachunki z przeszłością	497
6.6. System gospodarczy	504
6.6.1. Podstawy instytucjonalne systemu gospodarczego	504
6.6.2. Rolnictwo	510
6.6.3. Przemysł, produkcja, usługi	512
6.6.4. Budownictwo	521
6.6.5. Mieszkalnictwo	522
6.6.6. Obrót gospodarczy i handel	528
6.6.7. Praca i rynek pracy	531
6.7. Społeczeństwo	533
6.7.1. System ubezpieczeń społecznych i ochrony zdrowia	533
6.7.2. Wychowanie i edukacja	538
6.7.3. Kultura	542
6.8. Wymiar sprawiedliwości i podstawowe gałęzie prawa	547
6.9. Finanse publiczne i system podatkowy	558
6.10. Stosunki międzynarodowe	564
6.11. Priorytety legislacyjne czwartego etapu	565

Rozdział 7

Piąty etap. Prawodawstwo w okresie od 1 lipca 1946 r. do 19 stycznia 1947 r.	572
7.1. Kontekst społeczno-polityczny działań prawodawczych	572
7.2. Ustrój polityczny	590
7.3. Administracja i aparat państwa	598
7.4. Bezpieczeństwo publiczne	600
7.5. Rozrachunki z przeszłością	604
7.6. System gospodarczy	614
7.6.1. Podstawy instytucjonalne i organizacyjne	614
7.6.2. Rolnictwo	619
7.6.3. Przemysł, produkcja, usługi	626
7.6.4. Obrót gospodarczy i handel	629
7.6.5. Budownictwo	632
7.6.6. Mieszkalnictwo	632
7.6.7. Praca i rynek pracy	634

7.7. Społeczeństwo	636
7.7.1. System ubezpieczeń społecznych i ochrony zdrowia	636
7.7.2. Organizacja życia społecznego	641
7.7.3. Wychowanie i edukacja	641
7.7.4. Kultura	645
7.8. Wymiar sprawiedliwości i podstawowe gałęzie prawa	646
7.9. Finanse publiczne i system podatkowy	665
7.10. Stosunki międzynarodowe	672
7.11. Priorytety legislacyjne piątego etapu	672
Wnioski	679
Summary	718
Bibliografia	722